

dium, et mutilatio injusta, *ib.* Omnia delicta inducentia infamiam juris, *ib.* Dummodo sint publica, *ib.* Irregularitas in infamia subinde ex parte cessat, post peractam poenitentiam, *ib.*

Irregularitatem quando contrahant iudex dictans sententiam mortis, vel mutilationis et alii qualitercumque concurrentes ad eam, 356. Effectu secuto eam incurrit quisvis sive clericus, sive laicus iudex, *ib.* Excepto Papa, 357. Etiam inquisitoribus hæreticæ pravitatis, *ib.* Ac iudicibus ecclesiasticis tradentibus malefactorem curiæ sæculari, *ib.* Necnon episcopis, principibus S. R. I., *ib.* Consiliarii et assessores consulentes poenam sanguinis, vel votum dantes, sunt irregulares, 358. Quid de confessariis et theologis eandem poenam suadentibus, vel mandantibus iudici, *ib.* Advocati quoque et testes in causa criminali sunt irregulares, 359. Nisi ad id cogantur, *ib.* Pariter irregulares sunt notarii, tabelliones, scribæ, et alii ministri justitiæ, ad executionem poenæ sanguinis concurrentes, 359. Excipiuntur, qui pri-

vata auctoritate, et remote tantum concurrunt, ut opifices conficientes furcam, funem, gladium, etc., *ib.*

Irregularitates ex defectu recensentur, 560. Quæ oriuntur ex defectu animi, *ib.* Quo referuntur et neophyti, 561. Item ex defectu corporis; et quali, *ib.* Item ex defectu natalium; et quali, *ib.* Ex defectu ætatis, *ib.* Ex defectu libertatis, 562. Et sacramenti, *ib.* Item ex defectu lenitatis, *ib.*

IRRITATIO actus alia explicita, alia implicita, I, 155. Irritaneum quandoque dicitur, id quod ipso jure est irritum, 157, 275. Irritatio legis, quid, et quomodo differat ab abrogatione et derogatione legis, 202. Vide infra *Lex abrogans*. Irritatio testamenti quid et quomodo fiat, IV, 535. Irritatio voti quid, et a quo fieri possit, V, 75.

IRRITUM ipso jure, et irritandum, in quo differant, II, 454.

ITER ut est servitus rustica, quid, 99. Iter ad curiam Romanam arreptum habet vim appellationis, VII, 77.

J

JACTANS scientiam vel artem quam non callet, tenetur ad restitutionem damni secuti, VII, 54.

JANUAM ECCLESIE tenens gaudet asylo, V, 221.

JEJUNIUM requisitum ad hoc, ut episcopus continuato jejunio possit perficere ordinationem die dominico, an debeat esse naturale, vel sufficiat ecclesiasticum, I, 440. Jejuniarum observatio qualiter sacris canonibus præscribitur, V, 196. Nativitas Christi, si in diem Veneris, vel Sabbati cadat, non jejunatur a communi Ecclesia exceptis fratribus minoribus, *ib.* Vide *Ægrotus*.

JESUITARUM initium, 14.

JOACHIM abbatis error circa trinitatem personarum divinarum damnatur, I, 57. Solvitur ejus instantia, *ib.* 58. Joachim abbas, quis fuerit, 99. Ejus vaficinia, præsertim de S. P. N. Francisco, et Ordines ipsius, *ib.* Cur is scripserit contra Petrum Lombardum, vulgo *Magistrum Sententiarum*, *ib.* Joachim abbatis errores, qui, 100. Ipse non fuit hæreticus, quamvis libellus ipsius damnatus fuerit, et cur, *ib.* Cur error Joachim abbatis, et damnatio libri sui, nihil obfuerit monasterio Florensi, 102.

JOCUS facilius probatur, quam fictio, V, 307.

JUDÆI an obstringantur constitutionibus ecclesiasticis, I, 163. Qua ratione in jure canonico habeatur integer titulus *de Judæis*, *ib.*

Judæorum Talmud, cur per Papam jussus fuerit comburi, 165. Judæi ad testificandum in judicio adversus christianos admitti non debent, II, 573. Idemque dicendum de paganis, hæreticis, et quibuscumque infidelibus, *ib.* Imo et de Ju-

dæis, aliisque infidelibus noviter ad fidem catholicam conversis, *ib.* Tamen pro instrumentis, contractibus, et testamentis iidem admittunt, *ib.* Sicut et in criminibus exceptis, *ib.* Testimonium christianorum indistincte admittitur contra Judæos, 574. Judæi gaudent asylo, V, 232. Judæi et judaismus quid, VI, 223. Judæi pejores sunt Saracenis, 228. Judæi, an a principibus christianis in suis territoriis licite recipi, et una cum ritibus suis tolerari valeant, 224. Respondetur affirmative: quare, *ib.* Judæi antiquas suas synagogas restaurare possunt, non tamen novas erigere, *ib.* Ubi de facto non existunt, recipiendi facile non sunt: et quare, *ib.* Semel recepti expelli amplius nequeunt, 225. Nisi justa adsit causa, *ib.* Possunt certis legibus, et poenis coerceri, *ib.*

Judæis commorari, vel cum eis communicationem habere qualiter prohibitum sit christianis, 225. Non possunt christiani cum eis habitare in eadem domo: nec uti illorum medico, vel medicina, *ib.* Nec eis pro mercede servire, *ib.* Sive intra, sive extra domum illorum, *ib.* Nec possunt habere Judæum in domo sua pro servo, 226. Nec aliquem invitare ad convivium, *ib.* Neque committere illis officia publica, *ib.* Nec aliquid relinquere in testamento, *ib.* Licet tamen est christianis inire contractus cum Judæis, *ib.* Et curiositatis gratia, intrare ipsorum synagogas, atque ritus illorum observare, *ib.* Judæis quænam de jure sint concessa, et imposita, 227. Gaudent jure civium aliorum, *ib.* Conversi sunt immunes a vexatione aliorum judæorum, *ib.* Litigantes cum christianis coram iudice christiano

comparere debent, *ib.* Delinquentes contra clericum puniendi specialiter, *ib.* Debent portare habitum a christianis distinctivum, *ib.*

Judæi die sabbati non possunt conveniri nec convenire in judicio, VII, 140.

JUDEX, quis, II, 27. Debet esse vir bonus, *ib.* Ac juris, et æqui peritus, et quomodo, 28. Qui prohibeantur esse iudices, 27. Acta iudicis illegitimi ob communem errorem sustinentur, *ib.* In iudice quæ requirantur, 28. Quæque ejus iudicium pervertant, *ib.* Iudex debet abstinere a receptione munerum, *ib.* Teneturque ad restitutionem receptorum, *ib.* Et facit litem suam, *ib.* Non tamen prohibetur iudex recipere esculenta et poculenta ultro oblata, quæ paucis diebus absumi possunt, 29. Iudex, an pro suo labore possit exigere sportulas, 29. Iudicis officium est latissimum; communiter tamen duplex ejus genus distingui solet, 30. Iudicis officium nobile, et mercenarium, quid, I, 546, II, 32. Et qualiter exerceatur, 31. Vide infra *Officium iudicis*. Iudex est fatuus, qui ultra petita iudicat, *ib.* Iudex habet potestatem cognoscendi in dubio, an ipse sit iudex competens, necne, I, 565, 571. Iudex semper debet iudicare ex æquo et bono, quomodo, II, 67. Iudex in quibus differat ab arbitro, 150. Iudex tenetur in conscientia iudicare juxta præscriptum legum, I, 136. Ac tenetur etiam in iudicando procedere secundum leges in præsumptione fundatas, 138. Iudex regulariter tenetur iudicare secundum allegata et probata, II, 32. Solvitur instantia, *ib.* An iudex debeat iudicare secundum allegata et probata, etiam contra propriam scientiam, est celebris quæstio, *ib.* Quando iudex non habet omnino certam scientiam, tenetur eam deponere, ac procedere secundum allegata et probata, 38. Licet habeat certam scientiam contra reum, actore non probante, debet eum absolvere, *ib.* Si vero habeat certam scientiam pro reo, qui tamen secundum allegata et probata ostendit nocens, imprimis tenetur omnia media tentare pro liberatione ejus, *ib.* Et quæ sint ejusmodi media, etc., *ib.*, 35. His deficientibus tres exstant diversæ doctorum sententiæ, 34. Tertia et cæteris probabilior sententiâ distinguit inter causas civiles, et criminales majores, 35. Ex eo, quod iudex sit persona publica, non sequitur, eum teneri condemnare reum contra propriam scientiam, *ib.*

Iudex non potest iudicare secundum sententiam minus probabilem, relicta probabiliori, 36. Nec inter duas æque probabiles pecuniam accipere pro ferenda sententia in favorem unius, *ib.* Neque tunc iudicare in favorem amici, totum jus eidem adjudicando, *ib.* In arbitrariis utile est, habere iudicem gratiosum, *ib.* Quid agendum iudici, quando utraque litigantium pars videtur habere causam æque probabilem, 37. Iudex debet cuncta rimari, *ib.* Iudex ex opinionibus discerpantibus tenetur eam eligere, cui suus intellectus magis consentit, *ib.* Nec debet causam

ad superiorem referre, sed ipsemet eam decidere, *ib.* Ubi probationes utrobique sunt æquales, favendum est reo, et possessori, demptis causis favorabilibus, *ib.* Quod si uterque litigans personam rei, vel possessoris sustineat, *ib.* In casu multum intricato potest iudex consulere partibus, ut se amicabiliter componant, 38. Regulariter tamen litigantes ad componendum compellere nequit, *ib.* Secus ex gravi causa, *ib.* Iudicis est conari, ut quam citius fieri potest, controversiæ litigantium finiantur, *ib.* Iudicis est, providere parti litigantis idoneum advocatum, si quæ talem non habet, 39. Iudex potest, ac debet supplere ea, quæ sunt de jure, et ab advocatis minus benedicta, non vero illa, quæ sunt de facto, *ib.* Idque probatur, simulque exemplificatur, 40. Iudex delegatus, quis, quibusque aliis nominibus appelletur, I, 546. Et quomodo differat a vicario, *ib.* Iudicum delegatorum variæ sunt species, *ib.* Delegatus ad universitatem causarum, et delegatus ad causam particularem, quis, *ib.* Et quæ differentia utriusque, 547. Delegati ab homine, *ib.* Et delegati a jure, qui, *ib.* Et cur horum jurisdictio sit delegata, non ordinaria, *ib.* Quid importet clausula, *Tanquam Sedis apostolicæ delegatus*, *ib.* Et clausula, *Etiam tanquam Sedis apostolicæ delegatus*, *ib.* In dubio an tunc censeatur episcopus uti jurisdictione ordinaria, vel delegata, 548. Delegati alii sunt ratione dignitatis, alii ratione personæ; et quæ differentia inter eos, *ib.* Tandem alii sunt delegati, alii subdelegati, *ib.*

Iudex delegatus multipliciter differt ab ordinario, *ib.* Iudex ordinarius exequitur jurisdictionem jure proprio; delegatus jure alieno, *ib.* Ordinarius potest delegare jurisdictionem suam: non sic delegatus, etc., *ib.* Citatus ab ordinario, si dubitet de jure citantis, tenetur venire, privilegium si quod habet, allegaturus: secus in delegato, donec se legitimaverit, *ib.* Ordinarius potest sententiam a se latam exequi: secus in delegato inferiores a principe, *ib.* Refertur contraria Glossæ opinio quoad secundum membrum, 549. Delegatus Papæ potest per seipsum exequi sententiam, etc., *ib.* Alii etiam delegati ante sententiam possunt partes citare, et contumaces punire, *ib.* Ac probabiliter spectato jure canonico, sententiam exequi, licet secus sit de jure civili, *ib.* Jurisdictio ordinaria non extinguitur morte concedentis; bene tamen delegata, re integra, *ib.* Jurisdictio ordinaria est favorabilis: delegata vero odiosa, *ib.* Iudex ordinarius nequit ut suspectus tam facile recusari sicut delegatus; et cur, *ib.* Jurisdictio ordinaria est cuiusvis naturalis; delegata vero accidentalis, et superinducta, *ib.* Appellatione *Magistratus* non venit delegatus, sed tantum ordinarius, 550. Iudex delegatus, an habeat potestatem subdelegandi, *ib.* Affirmatur istud de delegato principis: secus de delegato inferioris, nisi sit delegatus ad universitatem causarum, *ib.* Et quæ ratio disparitatis inter